

w sprawie przyjęcia programu pomocy dziecku i rodzinie w Tarnobrzegu na lata 2011-2016.

Na podstawie art. 12 pkt. 11 i art. 92 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. z 2001 r. Nr. 142 poz. 1592 z późn. zm.) i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 2, art. 17 ust. 1 pkt.1 i 13 oraz art. 19 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. Nr 175 z 2009 r. poz. 1362 z późn. zm.)
Rada Miasta Tarnobrzeg

u c h w a ł a , c o n a s t ę p u j e :

§ 1

Przyjmuje się Program pomocy dziecku i rodzinie w Tarnobrzegu na lata 2011 – 2016, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

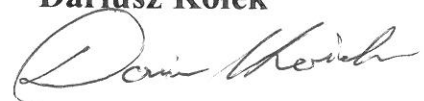
§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzeg oraz Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu .

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Tarnobrzeg i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.

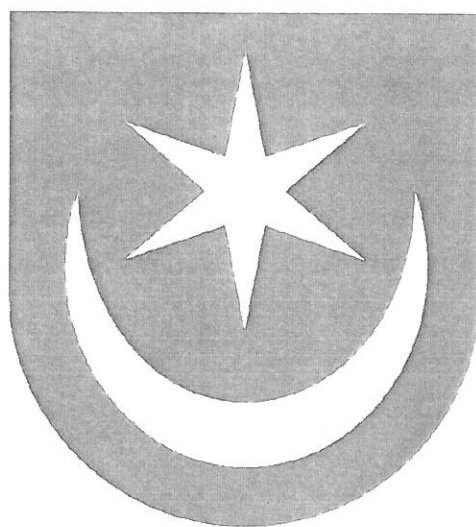
**Przewodniczący Rady
Dariusz Kołek**

**RADA MIASTA
TARNOBRZEG**

**Załącznik
do Uchwały nr XIV/176/2011
Rady Miasta Tarnobrzeg
z dnia 28 lipca 2011**

**PROGRAM POMOCY DZIECKU I RODZINIE
W TARNOBRZEGU**

Tarnobrzeg, lipiec 2011

Wstęp

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. określa istotę podejmowanych działań środowiskowych i instytucjonalnych w ramach zadań polityki społecznej państwa. Wiodącą rolą pomocy społecznej jest „umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości” (art.2 pkt.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej). W związku z tym instytucje pomocy społecznej winny skupiać swoje działania na wsparciu rodziny i dziecka silnie akcentując ideę pozostawiania dziecka w jego naturalnej rodzinie, lub przywracania dzieci umieszczonych poza rodziną ich własnym rodzicom.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu realizując zadania wspierania rodziny i dzieci kieruje się zasadą pomocniczości. Działania ośrodka obejmują pomocą rodziny zagrożone różnego typu patologiami, dysfunkcjami. Problemy, z jakimi rodziny zmagają się na naszym terenie działania to przede wszystkim:

- bezrobocie,
- uzależnienia,
- ubóstwo,
- sieroctwo społeczne,
- bezdomność,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- wielodzietność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze itp.

Celem programu jest budowa lokalnego systemu pomocy dziecku i rodzinie i stworzenie systemu ,w ramach którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i wsparcie wielozakresowe oraz zintegrowane. Dotychczasowe doświadczenia wskazują w pierwszej kolejności na ogromną potrzebę wsparcia rodzin naturalnych .Należy stworzyć taki system, aby nie dopuszczać do sytuacji, kiedy dziecko musi opuszczać własną naturalną rodzinę. Jest to duży obszar skorelowanych działań, zarówno profilaktycznych jak i zmniejszających skutki patologii , skierowanych do rodzin, które wymagają pomocy materialnej, specjalistycznej /psychologicznej, prawnej, pedagogicznej, socjalnej/.

Na tle omawianego problemu, bardzo ważnym elementem jest obszar tworzenia i wspierania rodzinnych form opieki zastępczej. Obejmuje on propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, poszukiwanie i szkolenie kandydatów do prowadzenia niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych rodzin zastępczych, a następnie pomoc usamodzielniającym się wychowankom tych rodzin. Pomoc ta dotyczy również wychowanków opuszczających ustawowo określone typy placówek opiekuńczo- wychowawczych. Dlatego też budowanie lokalnych systemów opieki nad dzieckiem i rodziną jest celem długofalowym, zmierzającym do zwiększenia efektywności systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, począwszy od działań profilaktycznych, poprzez rozwój niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych rodzin zastępczych, czy rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego.

Diagnoza środowiskowa

Dla zobrazowania problemu niewydolności opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na terenie miasta Tarnobrzeg w statystykach MOPR problem ten przedstawia się następująco:

Liczba rodzin objętych pomocą MOPR z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego			
Lata	Ogółem	Rodziny niepełne	Rodziny wielodzietne
2008	212	162	50
2009	231	161	70
2010	239	168	71

Przedstawione statystyki świadczą o narastającej skali zjawiska, co wskazuje na konieczność podejmowania działań interwencyjnych. Dlatego też wiele dzieci musiało być umieszczonych w różnych formach opieki. W Tarnobrzegu 122 dzieci pozbawionych jest opieki rodziców naturalnych.

Opieka zastępcza nad nimi sprawowana jest:

- w rodzinach zastępczych - 65 dzieci
- w placówce opiekuńczo wychowawczej - 22 dzieci
- w placówkach opiekuńczo wychowawczych innych powiatów – 7 dzieci
- w rodzinnym domu dziecka – 2 dzieci

Ponadto 26 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych z uwagi na kontynuację nauki korzysta z comiesięcznej pomocy pieniężnej:

- wychowankowie placówek – 5

- wychowankowie rodzin zastępczych – 21

Liczba rodzin zastępczych i liczba umieszczonych w nich dzieci oraz pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę.

Rok	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci	Liczba wychowanków kontynuujących naukę		
			Rodzin zastępczych	Placówek	Ogółem
2008	48	71	23	5	28
2009	50	71	22	6	28
2010	47	65	21	5	26

Rok	Rodzaje rodzin zastępczych	Liczba rodzin
	Spokrewnione	
2008		40
2009		41
2010		39
	Niespokrewnione	
2008		8
2009		9
2010		8

Rodziny spokrewnione stanowią 83 % ogólnej liczby rodzin zastępczych. Rodzin niespokrewnionych z dzieckiem jest tylko 17%. W przeważającej części rodziny zastępcze spokrewnione ustanowione są w osobach dziadków. Sądy ustanawiając dla dziecka rodzinę zastępczą kierują się przede wszystkim dobrem dziecka, jego związkami emocjonalnymi z najbliższą rodziną. Pierwszeństwo do sprawowania opieki zastępczej mają rodziny spokrewnione z dzieckiem, które często wymagają wsparcia i pomocy w należyтым sprawowaniu opieki. Zdarza się, że są to rodziny, które same wcześniej były niewydolne wychowawczo i nie umiały właściwie wychować swojego dziecka. Dlatego od lat w środowisku osób zajmujących się omawianą problematyką podnoszone są głosy o konieczności zmiany takiej sytuacji. Należy podejmować działania w kierunku tworzenia rodzin zastępczych niespokrewnionych a szczególnie niespokrewnionych zawodowych oraz rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego .

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarnobrzegu, jest placówką wielofunkcyjną zapewniającą całodobową opiekę dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej skierowanych na podstawie postanowienia sądu. Obecnie liczba dzieci umieszczonych w placówce

wynosi 21, z tego w zespole socjalizacyjnym umieszczonych jest 20 dzieci, w zespole interwencyjnym 1 dziecko.

Do realizacji programu włącza się jako realizatorów;

- władze samorządowe,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Sąd Rodzinny, kuratorzy sądowi,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza,
- świetlice środowiskowe,
- placówki oświatowo wychowawcze,
- organizacje pozarządowe.

Adresaci programu:

- rodziny niewydolne wychowawczo,
- rodziny dotknięte przemocą,
- rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- rodziny zastępcze,
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo- wychowawczych,
- dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Podstawa prawna

Działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym zadania zapisane w programie podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362).
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 04 czerwca 2010r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. z 2010r. Nr 110 poz. 733)
3. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005r. Nr 6 poz. 45).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007Nr201 poz.1455).
5. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Tarnobrzeg.

Główne cele założone w programie:

1. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo.
2. Rozwój form rodzicielstwa zastępczego.
3. Praca z rodziną biologiczną dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych zmierzająca do powrotu dzieci do tych rodzin.
4. Pomoc w usamodzielnianiu i integracji ze środowiskiem wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

Cel 1. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Wspieranie rodzin z problemem w kierunku utrzymania dzieci w środowisku naturalnym i przywracania dzieci umieszczonych poza rodziną ich własnym rodzicom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie cyklicznych spotkań, pogadanek w zakresie wyrównywania deficytu opiekuńczo wychowawczego. • Organizowanie szkolnych akcji edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień i zaniku więzi rodzinnych. • Kierowanie dzieci do uczestnictwa w świetlicach celem opieki i zdobywania pozytywnych wzorców. • Ścisły kontakt pracownika socjalnego ze szkołą, w szczególności z pedagogiem szkolnym. • Pomoc finansowa w zabezpieczeniu niezbędnych potrzeb rodziny. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówki oświatowo-wychowawcze, Świetlice środowiskowe, Publiczny Ośrodek Adopcyjno Opiekunczy.</p>	<p>2011 - 2016</p>

<p>2. Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praca zespołów interdyscyplinarnych stosownie do występującego problemu w rodzinie. • Organizowanie grup wsparcia oraz zajęć dla rodziców nie radzących sobie z problemami - „Szkoła dla rodziców”. • Praca z rodziną na kontraktach społecznych. • Wspieranie rodziny asystentem rodziny. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Zespół interdyscyplinarny.</p>	<p>2011 – 2016</p>
<p>3. Ciągła praca diagnostyczna środowisk zagrożonych patologią życia rodzinnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praca socjalna w szerokim tego słowa znaczeniu. • Współpraca służb mających wpływ na pracę z rodziną, w zakresie przepływu informacji dotyczących rodzin. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Komenda Miejska Policji. Sąd Rejonowy. Placówki oświatowo wychowawcze.</p>	<p>2011 – 2016</p>

<p>4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dożywiania dzieci w szkołach. • Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej. • Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością i niezaradnością życiową oraz rodzinom wielodzietnym. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe.</p>	<p>2011 - 2016</p>
--	--	--	--------------------

Cel 2. Rozwój form rodzicielstwa zastępczego.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Propagowanie i wspieranie procesu powstawania niespokrewnionych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.</p>	<p>Popularyzowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Utworzenie punktu informacyjnego; ▪ Założenie informacyjnej strony internetowej; ▪ Reklamowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez tematyczne plakaty, ulotki informacyjne; ▪ Prowadzenie cyklicznej akcji promocyjnej i informującej w lokalnych mediach. ▪ Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych i ich przygotowanie do pełnienia nowych zadań. 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe Placówka Opiekuncho - Wychowawcza Publiczny Ośrodek Adopcyjno- Opiekunczy Media</p>	<p>2011-2016</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie spotkań funkcyjujących rodzin zastępczych z przyszłymi kandydatami, celem przekazywania swoich doświadczeń 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p> <p>Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy</p>	
<p>2. Wsparcie rodzin biologicznych i zastępczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komplementarna praca z rodziną biologiczną i zastępczą. ▪ Wsparcie finansowe. ▪ Rozwój poradnictwa specjalistycznego. ▪ Włączenie wolontariatu młodzieżowego do pomocy wychowankom z rodzin zastępczych (poprzez pomoc w odrabianiu lekcji itp.). 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza</p> <p>Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy</p> <p>Organizacje pozarządowe.</p> <p>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci</p> <p>Świetlice środowiskowe.</p>	<p>2011-2016</p>

Cel 3. Praca z rodziną biologiczną dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych zmierzająca do powrotu dzieci do tych rodzin.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>1. Współpraca pracownika merytorycznego wykonującego zadania powiatu oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej z pracownikami socjalnym danego środowiska zmierzająca do skoordynowanej pracy z rodziną biologiczną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przekazywanie informacji co do zagrożeń rodziny funkcjonującej w środowisku. Stworzenie planu pomocy Praca w zespołach interdyscyplinarnych. zmierzających do rozwiązania problemu. Zastosowanie metody pracy indywidualnym przypadkiem. Wypracowanie potrzeby u rodziców biologicznych kontaktu z dziećmi. przebywającymi poza rodziną Umożliwienie przez placówki opiekuńczo wychowawcze i rodziny zastępcze jak najczęstszego przebywania dzieci w rodzinie biologicznej. 	<p>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza.</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.</p> <p>Placówki oświatowo wychowawcze.</p>	<p>2011 -2016</p>
<p>2. Budowa i podtrzymywanie więzi rodzinnych – integracja rodzin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozmowy indywidualne. Tworzenie warunków do spotkań na terenie placówki. Wspólne spędzanie czasu, nauka bycia razem 	<p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>	

	(wycieczki, zabawy, zajęcia warsztatowe).	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	
3. Podwyższenie kompetencji wychowawczych rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia grupowe prowadzone w oparciu o program „Szkoła dla rodziców”. • Porady i konsultacje indywidualne. 		

Cel 4 Pomoc w usamodzielnianiu i integracji ze środowiskiem wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych i rodzin zastępczych

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków zagrożonych nieprawidłowym funkcjonowaniem w środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praca socjalna z wychowankami. ▪ Przygotowanie do samodzielnych ról społecznych poprzez umieszczanie w mieszkaniu chronionym. ▪ Praca na opracowanym programie przez opiekuna i wychowanka. ▪ Monitorowanie tego procesu przez pracownika merytorycznego MOPR. ▪ Zgłaszanie z wyprzedzeniem 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Powiatowy Urząd Pracy</p> <p>Punkt Interwencji Kryzysowej</p> <p>Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza</p> <p>Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy</p>	2011 -2016

	<p>rocznym potrzeb, celem zabezpieczenia mieszkania socjalnego z zasobów gminy zgodnie z zapisem Uchwały z dnia 24 czerwca 2010r Nr LII/1032/2010.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpieczanie wsparcia dziennego dla dzieci poprzez świetlice socjoterapeutyczne, kluby, na bazie istniejącej infrastruktury socjalnej. ▪ Zapewnienie poradnictwa prawnego i zawodowego dla wychowanków w procesie usamodzielniania. 		
--	---	--	--

Monitorowanie

Realizacja programu odbywać się będzie zgodnie z założonymi działaniami i będzie monitorowana na bieżąco.

Ewaluacja

Ocena realizacji programu będzie dokonywana corocznie i poddawana konsultacjom z podmiotami odpowiedzialnymi za dane działanie.

Finansowanie programu

Program będzie realizowany przez wszystkie podmioty uczestniczące w programie w ramach obowiązujących budżetów.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Ruben
Zastępcę Prezydenta